

بررسی آیپک و تأثیر آن بر سیاست خاورمیانه‌ای امریکا

* دکتر رضا سیمیر

** کیانوش نظری

چکیده

ساختار سیاسی غیرمت مرکز و توزیع شده امریکا سبب شده است که جریان‌ها و تشکل‌های بسیاری بتوانند روند پیچیده تصمیم‌گیری سیاسی در این کشور را تحت تأثیر قرار دهند. با آنکه یهودیان تنها حدود سه درصد جمعیت امریکا را تشکیل می‌دهند اما توانسته‌اند به تأثیرگذارترین اقلیت قومی در ساختار قدرت امریکا تبدیل شوند. یهودیان امریکا مجموعه چشمگیری از سازمان‌های مختلف را برای تأثیرگذاری بر سیاست خارجی امریکا به وجود آورده‌اند که در این میان نقش کمیته امور عمومی امریکا اسرائیل (آپیک) به عنوان قدرتمندترین سازمان یهودی امریکا بسیار شاخص می‌باشد، سازمانی که مسئول برنامه‌ریزی و هماهنگ کردن فعالیت

* استاد گروه علوم سیاسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان.
(rezasimbar@hotmail.com)

** دانشجوی کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل دانشگاه گیلان.
تاریخ دریافت: 1392/3/20
تاریخ پذیرش: 1392/11/15
فصلنامه پژوهش‌های روابط بین‌الملل، دوره نخست، شماره یازدهم، بهار 1393، صص 9-35.

تأثیر آیپک و
تأثیر آن بر
سیاست
خاورمیانه‌ای
امریکا

اکثر سازمان‌های یهودی امریکا را بر عهده دارد و نقش اساسی را در هماهنگی سیاست‌های امریکا با منافع صهیونیسم ایفا می‌کند. در عصر حاضر این سازمان مهمترین ابزار صهیونیست‌ها در امریکا برای تأثیرگذاری بر سیاست‌های قدرت اول دنیای کنونی در مسائل مربوط به اسرائیل و پُرمناقشه‌ترین منطقه جهان، خاورمیانه، می‌باشد. پژوهش حاضر درصد است، ضمن ارائه نمایی اجمالی از دلایل قدرت یهودیان در امریکا، آیپک و تأثیر آن را بر سیاست خاورمیانه‌ای امریکا مورد بحث و بررسی قرار دهد.
واژه‌های کلیدی: آیپک، امریکا، اسرائیل، لابی یهود، سیاست خارجی.

مقدمه

یکی از عوامل کلیدی در رابطه ویژه امریکا و اسرائیل که آن را از روابط عادی متمایز می‌سازد، روابط سازنده سیاسی و قدرتمندانه‌ای است که بین دو کشور ورای پیوندهای دولتی وجود دارد. در کانون این روابط جامعه یهودیان سازمان یافته امریکا قرار دارد که اعتبارات لازم و سایر کمک‌های مالی را برای اسرائیل فراهم می‌آورد و کنگره و سنا که از سوی گروه فشار اسرائیل هدایت می‌شوند، بدان شکل قانونی می‌دهند (شون بام، 1389، مقدمه مترجم). گروه فشار اسرائیل به عنوان مخففی ساده برای ائتلاف آزاد از اشخاص و سازمان‌هایی به کار برده می‌شود که برای شکل دادن به سیاست خارجی امریکا در راستای طرفداری از اسرائیل فعالیت می‌کنند. قسمت اعظم این گروه فشار را سازمان‌های یهودی تشکیل می‌دهند که معتقدند سیاست خارجی امریکا باید در راستای منافع اسرائیل پیش رود (میرشايمر و والت، 1387: 143-146). آیپک مهمترین و سرشناس‌ترین سازمان یهودی است که طی سالیان متعددی از طریق تماسها و ارتباطات سازنده با اعضاء کنگره، سنا و سایر کانونها و مراکز قدرت در امریکا و به کار بستن شیوه‌ها و ترفندهای مختلف به شکل‌گیری ابتكارات قانونی به نفع اسرائیل اقدام کرده است (شون بام، 1389: 9 مقدمه مترجم). در بیان قدرت آیپک ذکر این نکته حائز اهمیت است که در نظرسنجی انجام شده توسط مجله فورچون¹ در سال 1997 از اعضای کنگره و کادر اداری آنها در مورد فهرست قدرتمندترین گروه‌های فشار در واشنگتن، آیپک پس از انجمن بازنیستگان امریکا² در رتبه دوم قرار گرفت (میرشايمر و والت، 149: 1387).

1. Fortune

2. American Association of Retired Persons

این پژوهش در پی پاسخ به این سؤال است که آپک چگونه سیاست خارجی امریکا را در مسائل مربوط به اسرائیل و منطقه خاورمیانه تحت تأثیر قرار می‌دهد؟ در پاسخ به این سوال فرضیه پژوهش نیز این‌گونه مطرح می‌شود که آپک با استفاده از ابزارهای سیاسی خاص خود نظیر حمایت‌های مالی از نامزدهای انتخاباتی توансه است به مراکز قدرت در امریکا نفوذ کرده و به یکی از تأثیرگذارترین گروه‌های فشار در ساختار سیاسی و سیاست خارجی این کشور تبدیل شود.

1. چهارچوب نظری

یکی از مباحث پراهمیت در حوزه سیاسی، نقش گروه‌های فشار در تعیین خط مشی سیاست خارجی می‌باشد. در نظام هایی که قدرت تصمیم‌گیری و اختیارات سیاست‌گذاری بین نهادها و کارگزاری‌های متعدد و متنوع تقسیم شده است، بازیگران بیشتری می‌توانند در فرایند سیاست خارجی حضور و مشارکت فعال داشته باشند (دهقانی فیروزآبادی، 1389: 81). در این میان نقش گروه‌های موسوم به گروه‌های فشار قابل توجه است. براساس تعریف فرهنگ علوم سیاسی امریکا، گروه فشار، گروهی است که اعضای آن دارای ایده‌ها و اهداف مشترکی بوده و برنامه‌هایی را به صورت فعالانه برای اعمال نفوذ بر مسئلان و سیاست‌های دولت انجام می‌دهند. یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های گروه‌های فشار لابی کردن است که لستر میل براث^۱ آن را این‌گونه تعریف می‌کند: «ارتباطی است که توسط شخصی به غیر از شهروندان معمولی به نیابت از کسی معطوف به یک تصمیم ساز شکل می‌گیرد، به این امید که بر تصمیم او تأثیر بگذارد» (طباطبایی، 1385: 33-83). پس از جنگ سرد و با تضعیف بیشتر دولت نسبت به جامعه، بر اهمیت گروه‌های فشار افزوده شده است. اعضای این گروه‌ها با داشتن تخصص خاص در زمینه نحوه برخورد با موضوعات مورد نظر، از وضعیت قوانین و مقررات مربوطه اطلاعات دقیقی دارند. آنها با قانون‌گذاران و مسئلان ذی‌ربط ارتباط شخصی دارند و از اطلاعات دقیقه و ارتباطات سریع برخوردارند (موسوی و کدخدایی و

1. Lester Milbrath

شفیعی، 7-1390: شیوه توزیع قدرت میان گروههای فشار یکسان نیست و هر گروهی که بتواند بهتر و با مهارت بیشتری از ابزار بازی سیاسی گروههای فشار استفاده کند، می‌تواند بر روند سیاست‌گذاری در حوزه مربوط به خود، تأثیر و نفوذ بیشتری داشته باشد. گروههای فشار معمولاً خواسته‌های خود را از راههای مختلفی همچون برقراری ارتباط نزدیک با نمایندگان مجلس، تلاش برای اعمال نفوذ در قوهی مجریه و تحت تأثیر قرار دادن افکار عمومی دنبال می‌کنند. به طور کلی می‌توان گفت گروههای فشار در دو سطح رسمی (حکومت) و غیررسمی (اجتماعی) برای منافع و هدفهای خود تبلیغ می‌کنند. موفقیت یا عدم موفقیت گروههای فشار بستگی زیادی به میزان دسترسی آنها به منابع قدرت (به‌ویژه منابع مالی) و نیز لایه‌های قدرت (سطوح تأثیرگذاری) دارد (آهوی، 1390: 101-126). در این میان نظرات متفاوتی درباره میزان تأثیرگذاری گروههای فشار یهودی و در رأس آنها آیپک در جهت‌دهی به سیاست خارجی امریکا وجود دارد.

بسیاری از تحلیلگران سیاسی از جمله پل فیندلی¹، جیمز پتراس²، جان میرشايمر³ و استیون والت⁴ بر این باورند که نقش این گروه‌ها بسیار پررنگ است، برخی دیگر نیز با این نظرات مخالفند که مشهورترین آنها، نوام چامسکی⁵ است. بسیاری از تحقیقات انجام شده در این مورد نشان‌دهنده این است که سیاست‌گذاری خارجی امریکا در خاورمیانه بر اساس خواسته‌های لابی طرفدار رژیم اسرائیل به خصوص آیپک است.

2. پیشینه تحقیق

اهمیت تأثیر گروههای فشار یهودی و در رأس آنها آیپک بر سیاست خارجی امریکا بر کسی پوشیده نیست، با این وجود، آثار قابل توجهی در این زمینه به زبان فارسی تألیف نشده است. بسیاری از آثار موجود نیز ترجمه‌ای از مطالعاتی است که پژوهشگران خارجی در این حوزه انجام داده اند.

در میان آثار ترجمه شده به زبان فارسی می‌توان از کتاب «گروه فشار اسرائیل

1. Paul Findly

2. James Petras

3. John Mearsheimer

4. Stephen Walt

5. Noam Chomsky

و سیاست خارجی امریکا» نام برد که جان میرشايمر و استیون والت آن را به رشته-
ی تحریر درآورده‌اند، که توسط رضا کامشداد ترجمه شده است. نویسنده‌گان در این
كتاب دلایل حمایت همه جانبه امریکا از اسرائیل را به چالش کشیده‌اند و لابی یهود
و آیپک را جهت‌دهنده اصلی سیاست خارجی امریکا در خاورمیانه معرفی می‌کنند.
اثر قابل توجه دیگر، «سیاست خارجی امریکا در خاورمیانه، نقش لابی‌ها و
گروه‌های ذی نفوذ» به قلم جنیس جی تری¹ است که توسط ارسلان قربانی
شيخنشین و رضا سیمبر به زبان فارسی برگردانده شده است. این کتاب ضمن
معرفی روندهایی که در آن سیاست خارجی امریکا اتخاذ می‌شود، به نقش آفرینی
لابی‌ها و گروه‌های فشار مستقر در واشنگتن، به خصوص گروه فشار طرفدار
صهیونیست و آیپک در شکل‌دهی به این سیاست پرداخته است. از مقاله‌های
شاخص نیز می‌توان از مقاله‌ی سیدعلی طباطبایی با عنوان «خاستگاه‌های قدرت
يهودیان در امریکا» نام برد که در چشم‌اندازی کلی چهار خاستگاه قدرت را برای
يهودیان مشخص کرده است که شامل ویژگی‌های جامعه یهودیان (انسجام و
سازماندهی، سطح نخبگی)، حضور قدرتمند در قوای مقننه و مجریه امریکا، در
دست داشتن رسانه‌ها به عنوان بازوی قدرتمند اقنان افکار عمومی و گروه فشار
يهودیان امریکا می‌باشد. «آیپک، ابزار صهیونیسم بین‌الملل در امریکا» به قلم ابراهیم
رسولی مقاله دیگری در این زمینه است که با بررسی دیدگاه‌ها، مواضع و اقدامات
آیپک علیه جمهوری اسلامی ایران به این نتیجه می‌رسد که کمیته امور عمومی
امریکا-اسرائیل (آیپک) قدرتمندترین ابزار صهیونیست‌ها در امریکا است که تأثیر و
نفوذ فراوانی بر سیاست داخلی و خارجی این کشور در قبال مسائل گوناگون دارد.
پل فیندلی در کتاب «آنها بی پرده سخن می‌گویند: ملت و نهادها در مقابل لابی
اسرائیل»، با توضیح میزان بسیار بالای سرسپردگی نمایندگان کنگره به رژیم اسرائیل
و نماینده قدرتمند این رژیم در کنگره، آیپک، این سازمان را مهم‌ترین و
قدرتمندترین عامل در تعیین سیاست خاورمیانه‌ای امریکا معرفی می‌کند. «نفوذ
اسرائیل در امریکا» به قلم جیمز پتراس کتاب مهم دیگری در زمینه قدرت لابی
يهود است که در آن نویسنده ضمن تشریح مواضع خصم‌انه امریکا در قبال

1. Janice J.Terry

کشورهای خاورمیانه از جمله جمهوری اسلامی ایران و عراق، این سیاست‌ها را در راستای منافع صهیونیسم دانسته و از دخالت‌های آیپک در تعیین خط‌مشی این سیاست‌ها پرده برداشته است. اشعیا ال. کنن¹، بنیان‌گذار سازمان آیپک نیز در کتاب «خط دفاع اسرائیل: دوستان اسرائیل در واشنگتن» ضمن تشریح اصول آیپک، به بررسی راهکارهایی پرداخته است که آیپک با توجه به آنها می‌تواند بر میزان تأثیرگذاری بر سیاست خارجی امریکا بیافزاید. با توجه به مطالب فوق، تأکید ما در این نوشتار بر روی ابزارهای سیاسی مورد استفاده آیپک نظیر حمایت‌های مالی گسترده از نامزدهای همسو با نظرات آنان در انتخابات امریکا برای تأثیرگذاری هر چه بیشتر بر سیاست خاورمیانه‌ای این کشور می‌باشد.

3. نفوذ یهودیان در امریکا

دولتمردان امریکا از همان ابتدای تاسیس این کشور مدافعان آشکار حاکمیت ثروتمندان و سرمایه‌داران بودند تا جایی که الکساندر همیلتون² وزیر خزانه‌داری دولت جرج واشنگتن³، اولین رئیس جمهور امریکا، اعتقاد داشت که قدرت دولت باید به قدرت صاحبان پول متکی باشد زیرا آنان مطمئن‌ترین و روشن‌بین‌ترین حامیان یک حکومت هستند (زرشناس، 1381: 36). حاکمیت سرمایه‌داری بر امریکا باعث شد که یهودیان با برنامه‌های دقیق و با استفاده از ثروت و سرمایه خود، آرام آرام به مراکز قدرت و تصمیم‌گیری امریکا نفوذ کرده و با تأسیس سازمان‌های متعدد یهودی دامنه‌ی این نفوذ را گسترش دهند. لی او برین⁴ با توجه به کثرت سازمان‌های یهودی آنها را سازمان یافته‌ترین گروه در میان اقلیت‌های امریکا می‌داند. وی کنیسه‌ها، مراکز مخصوص جوانان، جوامع و آزادس‌های ارتباطی، موسسات جمع‌آوری کننده کمک‌های مالی، گروه‌های فرهنگی و آموزشی و مجتمع و لژهای برادری را نمونه‌هایی از این سازمان‌ها می‌داند (اوبرین، 1375: 16). پس از ایجاد رژیم اسرائیل در سال 1948 رؤیای دیرینه یهودیان برای داشتن حاکمیت [نامشروع] بر سرزمین فلسطین به واقعیت تبدیل شد اما علی‌رغم جایگاه مقدس اسرائیل برای

1. Isaiah L.kenen

2. Alexander Hamilton

3. George Washington

4. Lee O'Brien

يهوديان، امريكا به اورشليم جديد و مرکز ثروت و قدرت يهوديان تبديل شده است. روزنامه ها آرتص¹ در اين مورد مى نويسد: «اهميّت گسترش قدرت يهوديان امريكا در قرن بيستم نه تنها كمتر از تأسیس اسرائیل نیست، بلکه بیشتر است. يهوديان به وضعیت بی سابقه‌ای از قدرت دست یافته‌اند که می‌توانند به سیاست‌های قدرت شماره يك دنيا شکل دهند» (کالیزن، 1387: 16-17). امروزه ابعاد سیطره يهوديان بر امريكا بسيار عميق است، آنها با در دست داشتن اقتصاد امريكا و در اختيار گرفتن رسانه‌های گروهی اين کشور به قدرتمدن‌ترین گروه فشار در امريكا تبديل شده‌اند. اهميّت قدرت اقتصادي و سلطه بر مطبوعات در سخنان خاخام يهودي «راشارون» به خوبی مشخص است. به عقیده وي: «اگر طلا نخستین ابزار کار ما در سیطره و حکومت بر جهان است، بی تردید مطبوعات و روزنامه نگاری دومین ابزار کار ما خواهد بود» (کاويانی، 1387: 45). با اينکه يهوديان در صد ناچيزی (سه درصد) از جمعیت امريكا را تشکيل می‌دهند در حال حاضر در حدود بیست و پنج درصد ثروتمندان امريكا را يهوديان تشکيل می‌دهند. بزرگترین شركت‌های تجاري، مؤسسات و سازمان‌های اقتصادي و بانکها در انحصار يهوديان است که نشان دهنده قدرت اقتصادي عظيم اين گروه می‌باشد. يهوديان از سهام داران اصلی شركت‌های بزرگ در امريكا هستند و کنترل بورس اوراق بهادر امريكا را نيز در دست دارند (کريميان، 1386: 634-635). چيزی که بيش از هر چيز، تأثير يهوديان را بر افکار عمومي جامعه امريكا وسعت داده است، سلطه يهوديان بر رسانه‌های جمعی، همچون تلویزيون و آرانبس‌های خبری، به ویژه مطبوعات است. در جامعه نسبتاً آزادی مانند امريكا پوشش خبری می‌تواند به شکل مناسبی به عنوان يك معیار عمل کند تا به ارزیابی تصور رایج و متداول راجع به يك موضوع مشخص پردازد (تری، 1388: 25). «تلويزيون در حال حاضر چشم و گوش آدمهاست.» اين رساٽرين تعريفی است که از تلویزيون در دائرة المعرف امريكا ثبت شده است. مشهورترین شبکه های تلویزيونی جهان سه شبکه امريکايی² N.B.C

1. Haaretz

2. National Broadcasting Co

¹A.B.C و ²C.B.S می باشند که صدها میلیون نفر در سراسر جهان ایده های خود را از این شبکه ها می گیرند، سه شبکه ای که در اختیار یهودیان است (ابوغنیمه، 1373: 126-131).

مهم ترین و پر تیارترین مطبوعات امریکا مانند نیویورک تایمز³، واشنگتن پست⁴، دیلی نیوز⁵، نیویورک پست⁶ و هفته نامه هایی از قبیل نیوزویک⁷ و تایم⁸ در کنترل یهودیان قرار دارد (کریمیان، 1386: 638). نفوذ یهودیان طرفدار اسرائیل در مراکز استراتژیک قدرت در امریکا نظیر بخش های اقتصادی، احزاب سیاسی، کنگره و قوه مجریه آن چنان گسترد و پردازنه است که امریکا با آن که یک قدرت هژمون و جهانی است در مواردی وادر شده است تا نسبت به اقدامات خصمانيه اسرائیل در مورد خود نيز چشم پوشی کند. جالب ترین مورد، حمله عمدی جنگنده های اسرائیل در سال 1967 به ناو مخابراتی لیبرتی⁹ امریکا در آبهای بین المللی بود که در نتیجه آن صدها نفر از افسران نیروی دریایی امریکا کشته و مجروح شدند، اما در آن زمان لابی یهودی امریکا، کنگره امریکا و دیگر افراد صاحب نفوذ در دولت جانسون وی را وادر کردن تا بدون نشان دادن هیچ واکنشی به یک عذرخواهی رسمی از سوی اسرائیل بستنده کند» (قویدل، 1382: 111-134).

4. کمیته امور عمومی امریکا- اسرائیل (آیپک)¹⁰

پس از جنگ سال 1956 اسرائیل و اعراب و فرمان آیزنهاور¹¹ ریس جمهور امریکا به نیروهای اسرائیلی مبنی بر عقب نشینی از صحراي سينا، یهودیان به این نتیجه رسیدند که صرف برخورداری از تلاشهای لابی یهودی کافی نیست و ارتباط با کاخ سفید و وزارت امور خارجه و کنگره و مسؤولان امریکایی موجب تضمین حمایت های مستمر امریکا به آینده اسرائیل نخواهد بود، بلکه نیازمند تربیت

1. Colombia Broadcasting System	2. American Broadcasting Co
3. The New York Times	4. The Washington Post
5. Daily News	6. The New York Post
7. News Week	8. Time
9. USS Liberty	
10. American Israel Public Affairs Committee (AIPAC)	
11. Eisenhower	

مهره‌های موثری هستند که بتوانند با به دست آوردن مشاغل حساس و کلیدی در درون دولت امریکا و کنگره نفوذ کرده و اهداف یهودیان را برآورده سازند (کریمیان، 1386: 676). تأسیس آیپک به عنوان مهم‌ترین گروه فشار رسمی اسرائیل در امریکا که صدها انجمن و سازمان یهودی را در سراسر امریکا زیر پوشش نظارت و حمایت خود قرار داده است با همین نگاه و احساس نیاز صورت پذیرفت. ریشه‌های پیدایش آیپک به سال 1951 و تأسیس شورای امریکایی صهیونیستی¹ تحت رهبری اشعیا ال. کنن، روزنامه نگار آژانس یهود و سخنگوی هیات اسرائیل در مجمع عمومی سازمان ملل بر می‌گردد. هدف اصلی شورای امریکایی صهیونیستی به وجود آمدن لابی طرفدار اسرائیل بود. در سال 1954 پس از مطرح شدن اتهام فعالیت غیرقانونی به این شورا، نام آن به کمیته امور عمومی صهیونیست امریکا تغییر کرد و در سال 1959 کلمه اسرائیل جایگزین کلمه صهیونیست شد. کنگره یهودیان امریکا، کمیته یهودیان امریکا و سازمان ضد افترا به عنوان سازمان‌های بزرگ یهودی آن زمان به علت قوانین موجود مالیاتی در امریکا قادر به لابی کردن از جانب اسرائیل نبودند ولی در عوض آیپک را مورد حمایت گسترده قرار داده و نقش قابل توجهی در توسعه آیپک ایفا کردند (Tivnan, 1987: 38-39). برخلاف دیگر سازمان‌های یهودی، کمک‌هایی که به آیپک داده می‌شود معاف از مالیات نیستند. در نتیجه آیپک از قواعد و محدودیت‌هایی که سازمان خدمات داخلی برای گروه‌های معاف از مالیات وضع کرده است، پیروی نمی‌کند، گروه‌هایی که فعالیت و لابی کردن آنها در کنگره و قوه مجریه ممنوع است. علاوه بر این برخلاف دیگر سازمان‌هایی که در ازای لابی گری برای دولت‌های خارجی از آنها کمک مالی دریافت می‌کنند آیپک هیچ‌گونه کمک مالی از اسرائیل دریافت نمی‌کند بلکه بودجه خود را از طریق حق عضویت به دست می‌آورد (Goldberg, 1990: 15-17). کنن بنیانگذار آیپک در کتاب خود، «خط دفاع اسرائیل: دوستان اسرائیل در واشنگتن» عنوان می‌کند که آیپک برای موفقیت به عنوان یک لابی تأثیرگذار باید بتواند دوستی خود را با هر دو حزب دموکرات و جمهوری خواه توسعه داده و از حمایت و پشتیبانی این دو حزب اصلی امریکا اطمینان حاصل کند. آیپک همچنین باید با

1. American Zionist Council

لابی‌گری قدرتمندانه خود در کنگره رئیس جمهور را به عقب‌نشینی از اظهارات و سیاست‌های ضد اسرائیلی ترغیب کند (Kenen, 1981: 108). از نظر ریچارد کورتیس¹ آیپک سعی می‌کند سیاست‌های حمایتی از اسرائیل را در کاخ سفید و کنگره به پیش برد که هدف اصلی آن لابی کردن در کنگره برای افزایش کمک‌های مالی و تجهیزات نظامی است (Curtiss, 1990: 6). مهم‌ترین موضوعات پیش‌روی آیپک بسیج حمایت‌های امریکا به اسرائیل و ایجاد گرایش‌های اسرائیل محور در واشنگتن است.

به گفته هوارد کر²، یکی از مدیران ارشد آیپک: «مسائلی که زمانی در گوش‌ها نجوا می‌شد، امروزه با صدای بلند فریاد زده می‌شود. امروزه با مقبولیت اجتماعی می‌توان گفت که ما یهودیان - و تنها ما یهودیان - تأثیر اجتناب ناپذیر بر سیاست ایالات متحده امریکا داریم» (سبحانی و جنسن و رزمن، 1384: 97-116).

آیپک توسط یک مدیر اجرایی بسیار قدرتمند که مسئولیت اجرای برنامه‌های سازمان را دارد، اداره می‌گردد. وی وظیفه دارد به شکل روزانه کلیه عملیات‌ها و فعالیت‌های پرسنل را کنترل و بررسی می‌کند. از آنجا که آیپک درگیر موضوعات سیاست گذارانه و نیازمند پاسخ سریع به تحولات می‌باشد، پرسنل حرفه‌ای آن دارای قدرت تصمیم‌گیری بالایی هستند. مدیر اجرایی، مدیریت مسائل روزانه و شرایط بحرانی را بر عهده دارد و زیر نظر کمیته اجرایی آیپک و نظارت جامعه یهودیان امریکا فعالیت می‌کند. اعضای گروه فشار آیپک توسط تیم تحقیقاتی آیپک حمایت می‌شوند، این تیم با بررسی کلیه نشریات و مدارک در پنج زبان تحلیل‌های خود را در اختیار لابی‌گرها قرار می‌دهد. این تیم درباره همه موضوعات مرتبط با اسرائیل از کمک‌های امریکا گرفته تا روابط استراتژیک امریکا و اسرائیل اطلاعات لازم را جمع‌آوری می‌کنند. تأثیرگذاری قابل توجه آیپک بر روابط امریکا و اسرائیل آن چنان است که اسحاق رابین³ نخست وزیر سابق اسرائیل، آیپک را نوک پیکان روابط ویژه واشنگتن و تل‌آویو می‌نامد (طباطبایی، 1382: 48-11).

1. Richard Curtiss

2. Howard Kohr

3. Yitzhak Rabin

بر سیاست خاورمیانه‌ای امریکا آنچنان زیاد است که ملک حسین¹ پادشاه سابق اردن در اظهار نظری جالب، آیپک را مسئول خودداری امریکا در به کارگیری نفوذ خود در روند [به اصطلاح] صلح خاورمیانه معرفی کرد. وی از تأثیر بیش از حد لابی اسرائیل بر نامزدهای ریاست جمهوری امریکا انتقاد کرده و معتقد است نامزدها مجبورند رضایت آیپک را جلب کنند (Findley, 2003: 31).

5. منابع قدرت آیپک در امریکا

کانون توجه اسرائیل از زمان به وجودش آمدنش مسئله امنیت بوده است و آیپک نیز در تلاش‌های خود برای تأثیرگذاری بر سیاست‌های امریکا در پی همین مساله بوده است. آیپک قادر است این تصور را ایجاد کند که اگر کسی با مواضع آن مخالفت کند، علیه دولت اسرائیل به موضع‌گیری پرداخته است. این امر باعث ترس و هراس یهودیان از انتقاد از آیپک و در نتیجه فشرده ماندن صفواف آن گردیده است (ایزدی، 1382: 200-181). الگوی دولت کورپوراتیستی و به کارگیری صحیح قواعد حاکم بر آن یکی از علل موفقیت و تبدیل آیپک به مؤثرترین نهاد یهودی در امریکا است. در الگوی کورپوراتیسم فرض بر این است که حکومتها نمی‌توانند علایق گروه‌های مختلف را نادیده بگیرند، بلکه ماهیت دولت، مستلزم توجه به منافع این گروه‌ها به منظور حفظ ثبات است. پذیرش تلاش افراد یا سازمان‌ها برای تثبیت یا تغییر قوانین و تصریح این موضوع در قوانین امریکا یکی از منابع قدرت آیپک به حساب می‌آید (رسولی، 1378: 39-62). در یک دموکراسی، وقتی گروهی نسبتاً کوچک به مسئله خاصی متعهد باشد ولی بقیه مردم عمدتاً نسبت به آن بی‌تفاوت باشند، همان گروه کوچک می‌تواند نفوذ قابل توجهی اعمال کند. نفوذ نامتناسب گروه‌های فشار کوچک ولی مرکز هنگامی که گروه‌های مخالف، ضعیف یا فاقد وجود خارجی باشند حتی از این هم بیشتر است زیرا سیاست‌مداران مجبورند با یک رشته از منافع همکاری کنند و مردم تنها یک طرفه قضیه را می‌شنوند. گروه فشار اسرائیل از نبود رقیب بسیار بھرہ می‌برد، به عقیده یکی از سناتورهای مجلس سنا «احساسات مخالفی وجود ندارد.... اگر در مخالفت با فشار

1. King Hussein (Hussein bin Talal)

آیپک رأی دهی، هیچ کس به تو آفرین نمی‌گوید». امتیاز عظیم آیپک این است که در واقع مخالفی ندارد (میرشايمرو والت، 1387: 182-174).

طی پنج دهه گذشته آیپک آن چنان قدرت خود را توسعه داده است که با برنامه‌های سیاسی خود حتی توانسته است دو حزب عمدۀ امریکا (دموکرات و جمهوری خواه) را به چالش بکشد، آن‌چنان که امروزه از آن به عنوان سومین حزب اصلی امریکا از آن یاد می‌شود (آزادی، 1382: 251-219). هیچ لابی دیگری ثروت، توان رسانه‌ای و قدرت قانونگذاری و تصمیم‌سازی آیپک را ندارد. قدرت بسیاری مانند بسیج نخبگان آیپک را نمی‌توان نادیده گرفت. نشست سالانه آیپک که در ماه آوریل هر سال برگزار می‌شود همه رهبران اصلی کنگره اعضای اصلی کابینه و بیش از نیمی از اعضای کنگره را به خود جلب می‌کند که نشان دهنده حمایت بسیاری از چرا از اسرائیل است. هیچ لابی دیگری نمی‌تواند چنین حضور گسترده‌ای از سیاست‌سازان نخیه از هر دو حزب اصلی امریکا را تضمین کند (Petas, 2006: 172-170). این کنفرانس سالانه، بزرگترین تجمع طرفداران اسرائیل است که هزاران نفر از پنجاه ایالت امریکا در آن شرکت کرده و آینده بهتری را برای اسرائیل ترسیم می‌کنند. روزنامه نیویورک تایمز تحلیل خود را در مورد آیپک اینگونه بیان می‌کند: «آیپک مهمترین سازمان اثرگذار در رابطه امریکا و اسرائیل می‌باشد» (www.AIPAC.org). اهمیت این گردهمایی برای مسئولان اسرائیل با توجه به این جمله بنیامین نتانیاهو¹ نخست وزیر اسرائیل آشکار می‌شود که در کنفرانس آیپک در سال 1997 گفت: «با این که هفت هزار مایل از قدس دور هستم، اما اینجا احساس می‌کنم که از آنجا خارج نشده‌ام» (کریمیان، 1386: 682).

6. ابزار آیپک برای تأثیرگذاری بر سیاست خارجی امریکا

حمایت‌های مالی از نامزدهای انتخابات کنگره و ریاست جمهوری از جمله ابزارهای آیپک برای تأثیرگذاری بر دستگاه سیاست‌گذاری امریکا است.

با توجه به این که بخش قابل توجهی از شهروندان امریکایی در انتخابات این کشور مشارکت ندارند و تنها بخش کوچکی از افراد بسیار با انگیزه و بسیج شده در

1. Benjamin Netanyahu

روندهای سیاسی به ویژه سیاست خارجی تأثیر می‌گذارند، بنابراین سیاستمداران نیز به افراد یا گروههایی که به آنها پول می‌دهند و به مشهور شدن آنها کمک می‌کنند توجه ویژه‌ای دارند. کسانی که اصطلاحاً به «خیرین سیاسی» معروف هستند. از میان گروههای قومی موجود در امریکا تنها یهودیان هستند که فعالانه و با جدیت منافع خود را در انتخابات دنبال می‌کنند و هیچ گروه دیگری در این موضوع با آنان برابری نمی‌کند (تری، 1386: 17-20). یهودیان قویترین بازیگران عملیات سرمایه‌گذاری برای حمایت انتخاباتی امریکا به شمار می‌آیند، به گونه‌ای که کمک و حمایت آنان نسبت به هریک از کاندیداهای شاخص بسیار قاطع و مؤثر بوده است، لذا افرادی که در مقابل یهودیان سر خم می‌کنند و از آنان اطاعت می‌نمایند، همان‌هایی هستند که کمک‌های مالی هنگفتی از یهودیان دریافت می‌کنند (دیوک، 1390: 126-127). موقوفیت آپک تا حدود زیادی مربوط به توانایی نفوذش در تأمین هزینه‌های انتخاباتی است. در انتخابات امریکا پول حیاتی است و برنده شدن در آن به طور فزاینده‌ای گران تمام می‌شود. (میرشایمر و والت، 1387: 192) آپک رسماً کاندیدایی را معرفی نمی‌کند بلکه برای رأی‌دهندگان، اطلاعات لازم را جهت شناخت کاندیداهای ارائه می‌دهد. کمیته‌های کنش سیاسی¹ به نیابت از جامعه یهودیان به کاندیداهای انتخابات پول می‌پردازد. آپک لیست پرداخت² به کاندیداهای را در اختیار این کمیته‌ها قرار می‌دهد. براساس قانون مبارزات انتخاباتی فدرال مربوط به سال 1974 و اصلاحیه آن در سال 1976 گروههای فشار اجازه یافتند این کمیته‌ها را برای جمع‌آوری منابع مالی و پرداخت آن به این گروه‌ها تأسیس کنند (طباطبایی، 1382: 48-11).

7. انتخابات کنگره

آپک با هر نامزدی که برای ورود به کنگره فعال باشد ملاقات می‌کند. این نامزدها به طور کامل توجیه می‌شوند به طوری که پیچیدگی مسئله اسرائیل و خاورمیانه به آنها تفهیم شود، آپک حتی از هر نامزدی می‌خواهد که موضع نامه‌ای در مورد نظراتش راجع به روابط امریکا و اسرائیل بنویسد. به این ترتیب تکلیف آنها در

1. Political Action Committees (PAC's)

2. Money List

مورد موضوع روشن است (میرشایمر و والت، ۱۳۸۷: ۱۹۲). گروه‌های فشار در امریکا اطلاعات هر عضو کنگره، کارکنان کنگره و حتی نمایندگان مجالس قانونگذاری ایالتی را مورد توجه قرار می‌دهند. این گروه‌ها تجزیه و تحلیل دقیقی از سوابق رأی‌گیری و بیانیه‌های مختلف بازیگران کلیدی از جمله رؤسای مجلس سنا و کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان را انجام می‌دهند (Newhouse, 2009: 73-88).

آیپک نیز از این قاعده مستثنی نیست، اعضای آن با توجه به مکالمات و سخنرانی‌های انجام شده در کنگره، متون این سخنرانی‌ها را برای آیپک ارسال می‌کند. رهبران آیپک پس از مشاهده این متون در صورت مغایرت آن با اهداف آیپک، مکرراً سناتورها و اعضای مجلس نمایندگان را فراخوانده و از آنان می‌خواهند در اظهارات خود تجدیدنظر کنند. آیپک آنچنان در کار خود موفق است که تبدیل به الگویی مناسب برای دیگر گروه‌های فشار شده است (Organski, 1990: 19).

اعضای آیپک به بررسی و کنترل نامزدهای انتخاباتی می‌پردازند و آنها را بر حسب نوع دیدگاه و عملکردی که نسبت به اسرائیل دارند، به «بد» و «خوب» تقسیم می‌کنند. سپس برای کسانی که در گروه «بد» قرار می‌گیرند برنامه‌ریزی می‌کنند تا در مبارزات انتخاباتی شکست بخورد (تری، ۱۳۸۸: 104). به ندرت پیش می‌آید که در کنگره امریکا از اسرائیل انتقاد شود. پل فیندلی در کتاب «آنها بی پرده سخن می‌گویند»، می‌نویسد: «نمایندگانی که در رابطه با سیاستهای اتخاذ شده در مورد کشورهای دیگر شبیه به عقابهای بلندپروازی هستند در موارد مربوط به اسرائیل پرندگان بال شکسته‌ای می‌باشند (Findley, 2003: 67)». نفوذ لابی یهود و در رأس آن آیپک در کنگره امریکا آنچنان زیاد است که بسیاری از سیاستمداران امریکایی به آن اذعان می‌کنند. جرج بال¹، معاون سابق وزارت امور خارجه امریکا، در این مورد می‌گوید: «نمایندگان کنگره در مورد سیاست خاورمیانه‌ای امریکا همانند یک دسته حیوانات دست آموز عمل می‌کنند و از میان حلقه‌ای که گروه‌های فشار طرفدار اسرائیل درست کرده‌اند، بالا و پایین می‌پرند (فیندلی، ۱۳۷۸: 13)». آیپک نماد اصلی قدرت یهودیان در کنگره امریکاست این قدرت به اندازه است که آیپک را «شاه

1. George Ball

کنگره^۱ و نمایندگان کنگره نیز به طعنه و برای تشبيه فشارهای اين لابی، آن را «ماهیچه يهود»^۲ ناميده‌اند (طباطبائي، 1382: 48-11).

هماهنگی شديد بين آيپک و دولت اسرائيل و نفوذ آنها بر کنگره آن چنان است که دون برگاس^۳، سفير سابق اسرائيل در سودان، آن را اين گونه شرح مى‌دهد: «ما در وزارت امور خارجه انتظار داشتيم، اگر روزی نخست وزير اسرائيل اعلام کند که زمين مسطح است، کنگره امريكا ظرف 24 ساعت پيام تبرiki جهت اين کشف برای وی بفرستد» (Findley, 2003: 27). اكثرا نمایندگان سنا و کنگره تلاش مى‌کنند از دستورات آيپک اطاعت کنند، به عقيده آنها آيپک آن چنان قدرمند است که در مقابل آنها موقعيت‌های پیروزی و يا شکست در انتخابات را قرار مى‌دهد (Findley, 2003: 25). اگرچه باید به اين نكته توجه داشت که تلاش آيپک تنها دليل به چالش کشیدن و نهايتاً باخت نامزدها نيسست اما قدرت تأثيرگذاري آن بر چشم انداز انتخاباتي يك سياستمدار مثل روز روشن است. جيمى كارتر با تأييد اين نكته مى‌گويد: برای هر عضو کنگره که بخواهد دوباره انتخاب شود، پذيرش هر نوع موضعی که مخالف با سياست دولت اسرائيل تعبير شود در حكم خودکشی سياسي است. چارلز پرسى^۴ يكى از مشهورترین سياستمدارانی است که بهای مخالف با آيپک را پرداخت. پرسى با وجود سابقه معمولاً از طرفداری از اسرائيل، به دليل اکراه در امضای «نامه 76» که در اعتراض به تهدید فورد ريس جمهور امريكا مبنی بر بازنگرى سياست خارجي امريكا بود، مورد خشم آيپک (ترتيب دهنده آن نامه) قرار گرفت و در دور بعدی انتخابات شکست خورد (ميرشايمر و والت، 1387: 198-196).

8. انتخابات رياست جمهوري

يهوديان امريكا در هنگام انتخابات رياست جمهوري که از آن به عنوان بورس سياسي ياد مى شود، حالت فوق العاده‌اي به خود گرفته و فعاليت آنها به اوج مى‌رسد. تلاشهای لاني يهودی بر چگونگي نفوذ در کاخ سفيد به عنوان قرارگاه

1. The king of the Hill

2. Jew muscle

3. Don Bergus

4. Charles Persi

اصلی تصمیم‌گیری در امریکا متمرکز است (بابازاده، ۱۳۸۳: ۲۱۴-۱۸۳). در حالی که نرخ متوسط حضور در انتخابات امریکا در حدود شصت درصد است، بیش از نواد درصد یهودیان در این انتخابات شرکت می‌کنند. از آن جایی که بیش از هشتاد درصد یهودیان امریکا در چند ایالت پرجمعیت این کشور زندگی می‌کنند، این نحوه توزیع جمعیت می‌تواند در انتخابات ریاست جمهوری امریکا بسیار مهم باشد. در سیستم رأی‌گیری الکترونیک گاهی اوقات چند هزار رأی می‌تواند در انتخابات ریاست جمهوری تعیین‌کننده باشد. به کارگیری آرای یهودیان توسط سازمان‌های تحت پوشش آیپک، یکی از مهم‌ترین منابع انسانی این سازمان است که می‌تواند آن را در جهت اهداف سازمانی در اختیار هر نامزد قرار دهد (رسولی، ۱۳۷۸: ۶۲-۳۹). مثال بارز در این مورد انتخابات ریاست جمهوری امریکا در سال ۲۰۰۰ می‌باشد که در آن جرج بوش^۱ تنها با اختلاف پانصد و سی و هفت رأی در ایالت فلوریدا هر بیست و هفت کالج انتخاباتی این ایالت را به دست آورد و به ریاست جمهوری امریکا برگزیده شد (احمدی، ۱۳۸۳: ۵۵۶-۵۲۳). نامزدهای ریاست جمهوری امریکا بر اهمیت آرای یهودیان واقف هستند. لیلینتال^۲ مورخ امریکایی متخصص در امور صهیونیسم می‌گوید: «در انتخابات سال ۱۹۶۰ هر دو نامزد ریاست جمهوری، نیکسون^۳ و کندی^۴، چنان با دقت درخواست‌های صهیونیست‌ها را مورد توجه قرار می‌دادند که گاهی این احساس پیش می‌آید که اینان خواستار به دست آوردن مقام ریاست جمهوری اسرائیل هستند تا امریکا (رضوی، ۱۳۷۹: ۵۲). کندی به هنگام نخستین ملاقاتش با بن گوریون^۵، نخست وزیر اسرائیل، در نیویورک در سال ۱۹۶۱ به او گفت: «می‌دانم که به لطف آرای یهودیان برگزیده شده‌ام، من انتخاب خویش را به آنها مدیونم، به من بگویید که برای مردم یهودی چه کاری باید انجام دهم» (گارودی، ۱۳۸۵: ۲۱۷). پول ابزاری است که حمایت می‌آورد و در مقابل تعیین می‌کند که در ازای این حمایت، چه بهایی باید متقابل شد. آیپک در جریان مبارزات انتخاباتی سال ۱۹۹۱، با جمع‌آوری بیش از شصت میلیون دلار کمک مالی از

1. George W.Bush

2. Lilienthal

3. Nixon

4. Kennedy

5. Ben-Gurion

يهودیان امریکا به یاری بیل کلیتون¹ شتافته و موجبات پیروزی او را بر بوش فراهم آورد (کریمیان، 1386: 662). دوران ریاست جمهوری کلیتون یکی از بهترین دوره‌های قابل تصور برای آیپک و اسرائیل بود. یهودیان حدود بیست و پنج درصد از مناصب مختلف مربوط به کابینه کلیتون را به خود اختصاص دادند. وجود بسیاری از مدیران بر جسته آیپک در مناصب مهم و کلیدی امریکا در دوره کلیتون وجود نوعی الیگارشی پرنفوذ را به نمایش می‌گذارد و شائبه تبدیل تدریجی دولت را به یک «دولت اقلیت قومی» تقویت می‌کند (بابازاده، 1383: 214-183).

حمایت‌های اقتصادی و مالی امریکا از اسرائیل در دوره کلیتون به بهترین وجه دنبال شد به گونه‌ای که روزنامه یدیعوت آحارانت² در ستایش کلیتون نوشت: «همانا نام کلیتون در تاریخ اسرائیل به عنوان اولین رئیس جمهوری امریکایی ثبت خواهد شد که فرزندی مطیع برای پدرش، اسرائیل، است. فرزندی که اصلاً نمی‌داند چگونه به پدرش نه بگوید» (ستاری، 1382: 180-135).

9. آیپک در عمل

با توجه به اینکه بعضی از کشورهای دشمن اسرائیل روابط نزدیکی با امریکا ندارند، آیپک و سایر گروه‌های فشار یهودی در هدایت سیاست خارجی امریکا علیه این کشورها، توانمندی ویژه‌ای یافته‌اند. مسلم است که اسرائیل احتمالاً بدون وجود لابی هم به روابط خود با امریکا می‌دهد، اما با وجود گروه‌های فشار یهودی برای رسیدن به سیاست خاورمیانه‌ای متعادل دشواری‌های بسیاری روبه‌رو خواهد شد (اهویی، 1390: 101-126). بیشتر اقدامات کنگره در رابطه با سیاست‌های خاورمیانه‌ای یا به وسیله‌ای آیپک و یا با موافقت آن اتخاذ می‌شود. نمونه‌هایی از اعمال نفوذ آیپک در سیاست خارجی امریکا را می‌توان در مورد دو کشور خاورمیانه، جمهوری اسلامی ایران و عراق مشاهده کرد.

9-1. جمهوری اسلامی ایران

به عقیده آیپک جمهوری اسلامی ایران تهدیدی جدی برای برتری اسرائیل در

1. Bill Clinton

2. Yedioth Harvnt

خاورمیانه محسوب می‌شود. آیپک با تمرکز بر مسائلی مانند مسئله هسته‌ای و تحریم ج.ا.ایران سعی کرده تا یک اجماع داخلی در امریکا و یک اجماع بین‌المللی در سطح جهان را علیه ج.ا.ایران به وجود آورده تا بدین وسیله حاشیه امنیتی اسرائیل را گسترش دهد. آیپک با استفاده از رویکرد تهاجمی سیاست خارجی امریکا، تلاش زیادی می‌کند که ج.ا.ایران را به عنوان یک خاطی، ناقص حقوق بشر و تهدیدی برای اسرائیل، امریکا و جهان معرفی کرده و این طرز تفکر را در دولت امریکا و سیاست خارجی این کشور نهادینه کند (رسولی، 1378: 62-39). آیپک نقش تعیین‌کننده‌ای در مطرح شدن ایده تحریم و تبدیل آن به استراتژی تحریم ج.ا.ایران دارد. این لابی با استفاده از نفوذ خود در دستگاه‌های تصمیم‌گیری و اجرایی امریکا، مراکز فکری و تحقیقاتی توانست به شکل بسیار تعیین‌کننده‌ای این ایده را تبدیل به استراتژی کند و آن را به تصویب برساند. آیپک در آوریل 1995 با انتشار جزوی‌ای به نام «تحریم‌های جامع امریکا علیه ایران، برنامه‌ای برای عمل» اصول و اهداف تحریم ج.ا.ایران را ارائه کرد. در واقع آنچه بیل کلیتون در سال 1995 با عنوان دستور اجرایی 12959 امضا کرد آن چیزی بود که توسط آیپک نوشته شد و آلفونسو داماتو آن را به کنگره ارائه داد (طباطبایی، 1385: 83-33). سیاست خاورمیانه‌ای دولت کلیتون به شدت توسط مقاماتی شکل گرفت که با اسرائیل یا سازمان‌های برجسته حامی اسرائیل پیوندهای نزدیکی داشتند. از سرشناس‌ترین آن‌ها می‌توان از مارتین ایندیک¹، معاون سابق تحقیقات آیپک، نام برد که استراتژی مهار دوگانه توسط وی و دوستانش به کاخ سفید ارائه شد (میرشایمر و والت، 1387: 207). البته باید در نظر داشت که ج.ا.ایران تبدیل به ابزاری برای بقای آیپک گردید چرا که بعد از انتخاب اسحاق رابین به نخست وزیری اسرائیل در سال 1992 و پایان سلطه پانزده ساله سیاسی حزب تندروی لیکود، رابین به مدیران آیپک اعلام کرد که مصمم است سیاست خارجی را به طور مستقیم از طریق کاخ سفید دنبال کند. رهبران آیپک که نمی‌خواستند با تغییر سیاست‌ها در اسرائیل جایگاه قدرت خود را در امریکا از دست بدنه‌ند طرح هدف‌گیری و تمرکز بر ج.ا.ایران را ارائه دادند و ایده تحریم ج.ا.ایران در دستور کار آنها قرار گرفت (طباطبایی، 1385

1. Martin Indyk

(33-83). شاید بهترین نشانه نفوذ آیپک بر سیاست امریکا نسبت به ج.ا.ایران در مارس 2007 آشکار شد، زمانی که کنگره می‌کوشید قیدی را به لایحه بودجه پنتاگون ضمیمه کرده و بوش را ملزم کند که پیش از حمله به ج.ا.ایران موافقت کنگره را جلب کند. بعد از گرفتار آمدن امریکا در عراق، این قید در کنگره طرفداران زیادی داشت و به نظر می‌رسید مورد تصویب قرار گیرد. این امر با اختیارات کنگره طبق قانون اساسی نیز سازگاری داشت، لیکن آیپک سخت با آن مخالف بود، زیرا این لایحه گزینه نظامی علیه ج.ا.ایران را که در میان رهبران سیاسی و نظامی اسرائیل طرفداران بسیاری داشت را عملأً از میان برミ داشت. آیپک در کریدورهای کنگره دست به کار شد و با کمک تعدادی از نمایندگان هوادار اسرائیل آن قید از لایحه برداشته شد (میرشایمر و والت، 1387: 365). هر چند حمله اسرائیل به ج.ا.ایران منجر به فاجعه‌ای برای منطقه خاورمیانه و اسرائیل و نیروهای امریکایی مستقر در این منطقه خواهد داشت لیکن آیپک سیاست جنگی اسرائیل را در اولویت تلاش خود برای جلب حمایت کنگره و دولت امریکا قرار داده است.

2-9. عراق

آغاز حمله به عراق و پیامدهای پس از اشغال این کشور نشان‌دهنده میزان نفوذ آیپک در واشنگتن است. جیمز پتراس در کتاب «نفوذ اسرائیل در امریکا» از یهودیان و به خصوص سازمان آیپک به عنوان بانیان پنهان جنگ امریکا با عراق نام می‌برد. وی ادامه می‌دهد که اسرائیل تنها ذی نفع اصلی جنگ با عراق بود که در هدایت امریکا برای ورود به روند حذف سخت‌ترین مخالف عرب خود در خاورمیانه توفیق حاصل کرد (Petras, 2006: 19-28). هاوارد کر مدیر اجرایی آیپک فعالیت بی‌سر و صدای آیپک برای تصویب مصوبه استفاده از زور در عراق توسط کنگره را یکی از موفقیت‌های آیپک در سال 2002 ذکر می‌کند. آیپک برای ادامه حضور امریکا در عراق نیز حامی نیرومندی بود. در پاییز سال 2003 هنگامی که دولت بوش در راضی کردن دموکرات‌های سنا برای تخصیص بودجه اضافی برای جنگ عراق به مشکل برخورده بود، سناتورهای جمهوری خواه از آیپک خواستند همکاران

دموکراتشان را به حمایت از بودجه وادارد. نمایندگان آیپک با چند نفر از سناتورهای دموکرات صحبت کردند و سرانجام بودجه تصویب شد (میرشاپر و والت، 1387: 291). با افزایش شمار کشته‌ها و مجروحان ارتش امریکا در عراق و صرف هزینه‌های چند صد میلیارد دلاری و تضعیف هرچه بیشتر اقتصاد امریکا و در حالی که موج مخالفت گسترده مردم امریکا در رابطه با جنگ عراق به وجود آمده بود، تنها آیپک امریکا را به ادامه جنگ عراق تشویق می‌کرد. (Petras, 2006: 24)

نتیجه‌گیری

این پژوهش با توجه به نفوذ گسترده یهودیان در امریکا به بررسی آیپک و تأثیر آن بر سیاست خاورمیانه‌ای امریکا اختصاص یافته است. با توجه به ساختار باز سیاسی امریکا گروههای فشار می‌توانند به نحوی مؤثر بر تصمیم‌گیری‌های کلان این کشور تأثیر بگذارند. قدرت نفوذ و تأثیرگذاری بسیار زیاد گروههای فشار یهودی و در رأس آنها آیپک در جهت‌دهی به سیاست خارجی امریکا در خاورمیانه بر سیاستمداران و تحلیلگران سیاسی پوشیده نیست. آیپک سازمانی است که از همان ابتدای تأسیس، مأموریت تقویت روابط بین امریکا و اسرائیل را بر عهده داشت. راهکارهای این سازمان برای تحقق اهداف خود شامل برقراری ارتباط نزدیک با نمایندگان کنگره (مجلس نمایندگان و سنا) و تلاش برای مجاب کردن آنان به حمایت از خواسته‌های این سازمان در عرصه قانون‌گذاری و همچنین تلاش برای اعمال نفوذ در قوه مجریه از راه ورود افراد مورد نظر سازمان در پست‌های کلیدی است. با توجه به قدرت عظیم اقتصادی و تبلیغاتی آیپک اکثر نامزدهای انتخاباتی امریکا (انتخابات کنگره و ریاست جمهوری) سعی می‌کنند نظر مثبت این سازمان را به خود جلب کرده و از حمایت‌های مالی و تبلیغاتی آن بهره‌مند شوند. آیپک با ارائه این حمایت‌های گسترده از نامزدهایی که نظراتی هماهنگ و همسو با این سازمان دارند در پی هدایت دستگاه سیاست‌گذاری خارجی امریکا برای حمایت همه جانبه از اسرائیل است. نفوذ آیپک به عنوان سخنگوی سیاست اسرائیل در امریکا به گونه‌ای است که در بسیاری از موارد نمایندگان کنگره و حتی رؤسای جمهور امریکا مجبور شده‌اند که علی‌رغم میل باطنی‌شان سیاست‌هایشان را با

اسرائیل هماهنگ کنند. بسیاری از مبانی اساسی سیاست امریکا در خاورمیانه بر پایه تعهد این کشور به اسرائیل بنا شده است و امریکا به اسرائیل به عنوان یک سرمایه راهبردی نگاه می‌کند و همواره در تلاش است تا اسرائیل را به قدرتمندترین کشور خاورمیانه تبدیل کند. استراتژی مهار دوگانه جمهوری اسلامی ایران و عراق که از جانب آیپک به مقامات امریکایی دیکته شد، در راستای هدف تقویت اسرائیل صورت گرفت. هدفی که با اشغال عراق و تحریم اقتصادی گستردۀ ج.ا.ایران دنبال می‌شود، هرچند که این اقدامات تبعاتی نیز برای امریکا و مردم این کشور داشته است. صدها میلیون امریکایی به این نکته واقف هستند که چگونه سیاست خارجی کشورشان در مورد منطقه خاورمیانه توسط اقلیتی قومی که دارای گروه فشاری فوق العاده قدرتمند می‌باشد، اداره می‌شود.

کتابنامه

آزادی، نبی (1382)، امریکا و اسرائیل: روابط استراتژیک، کتاب امریکا ۳، ویژه روابط امریکا و اسرائیل، تهران: موسسه ابرار معاصر تهران.

آهوبی، مهدی (1390)، «نقش لابی اسرائیل در سیاست خارجی ایالات متحده، از اسطوره تا واقعیت»، فصلنامه مطالعات جهان، شماره ۱، صص 101-126.

ابوغنیمه، زیاد (1373)، «سيطره صهیونیسم بر شبکه‌های تلویزیونی»، مترجم: فتاح احمدی، فصلنامه میراث جاویدان، ش. ۵، صص 126-131.

احمدی، کورش (1383)، «انتخابات ریاست امریکا و آثار آن بر سیاست خارجی این کشور»، فصلنامه سیاست خارجی، ش. 71، صص 556-523.

اوبرین، لی (1376)، سازمان‌های یهودیان امریکا و اسرائیل: بنای برتس، لابی‌ها، کنگره یهودیان، مترجم: علی ناصری، تهران: موسسه تحقیقاتی و انتشاراتی نور.

ایزدی، پیروز (1382)، جایگاه لابی یهود در سیاست خارجی ایالات متحده، کتاب امریکا ۳، ویژه روابط امریکا و اسرائیل، تهران: موسسه ابرار معاصر تهران.

بابازاده، رحیم (1383)، «نقش آیپک در فرایند سیاست‌گذاری خارجی امریکا»، مجله مصبح، شماره 55، صص 214-183.

تری، جنیس. جی (1388)، سیاست خارجی امریکا در خاورمیانه، نقش لابی‌ها و گروه‌های ذی‌نفوذ، مترجم: ارسلان قربانی شیخنشین و رضا سیمیر، تهران: سمت.

دهقانی فیروزآبادی، سید جلال (1389)، سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، تهران: سمت.

دیوک، دیوید (1390)، هلوکاست و نفوذ یهودیان در امریکا، مترجم: محمدرضا میرزا جان، تهران:

موسسه فرهنگی - هنری قدر ولایت.

رسولی، ابراهیم (1378)، «آیپک ایزار صهیونیسم بین‌الملل در امریکا»، فصلنامه مطالعات فلسطین، شماره 10، صص 39-62.

رضوی، مهدی (1379)، نیرنگ سازی صهیونیسم، خطوط کلی توطئه انزوای جمهوری اسلامی ایران، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

زرشناس، شهریار (1381)، نیمه پنهان امریکا، تهران: کتاب صبح.

سبحانی، نگین و جنسن، تبانی و مولی، رزمن (1384)، «یک ارتباط ویژه: تأثیر گروه‌های فشار بر سیاست خارجی امریکا در برابر اسرائیل»، فصلنامه مطالعات منطقه‌ای، شماره 23 و 24

صص 116-97.

ستاری، سجاد (1382)، تحلیل ادواری تعاملات استراتژیک ایالات متحده امریکا و اسرائیل از آغاز تاکنون، کتاب امریکا³، ویژه روابط امریکا و اسرائیل، تهران: موسسه ابرار معاصر تهران.

شون بام، دیوید (1389)، ایالات متحده و اسرائیل، ترجمه محمود ملکی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه، چاپ دوم.

طباطبایی، سید علی (1382)، خاستگاه‌های قدرت یهودیان امریکا، کتاب امریکا³، ویژه روابط امریکا و اسرائیل، تهران: موسسه ابرار معاصر تهران.

_____ (1385)، «لابی یهودیان کارگزار تحریم ایران»، فصلنامه سیاست خارجی، سال 20 شماره 1، صص 83-33.

فیندلی، پل (1378)، فریب‌های عمدی، حقایقی در مورد امریکا و اسرائیل، مترجم: محمد حسین آهویی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه.

قویدل، مهدی (1382)، بررسی منافع راهبردی ایالات متحده در حمایت نامشروع از اسرائیل، کتاب امریکا³، ویژه روابط امریکا و اسرائیل، تهران: موسسه ابرار معاصر تهران.

کالینز پایپر، مایکل (1387)، قدرت پنهان در امریکا، مترجم: علیرضا عبادتی، تهران: روایت فتح. کاویانی، علیرضا (1387)، «رسانه، پیام، مخاطب و انحصار - بازنمایی روند سلطه برابر رسانه‌های جهان»، فصلنامه راهبرد، شماره 4، صص 78-45.

کریمیان، احمد (1386)، یهود و صهیونیسم: تحلیل عناصر قومی، تاریخی و دینی یک فاجعه، قم: موسسه بوستان کتاب.

گارودی، روزه (1385)، تاریخ یک ارتاداد، اسطوره‌های بنیان‌گذار سیاست اسرائیل، مترجم: مجید شریف، تهران: خدمات فرهنگی رسا، چاپ چهارم.

موسوی، سید محمدعلی و کدخدایی، الهام و شفیعی سروستانی، فاطمه (1390)، «مدل‌سازی روند تصمیم‌گیری در سیاست خارجی ایالات متحده امریکا»، فصلنامه روابط خارجی، سال 3، شماره 2، صص 38-7.

میرشايمر، جان.جي و والت، استيون.ام (1388)، گروه فشار اسرائیل و سیاست خارجی امریکا، مترجم: رضا کامشداد، تهران: فرزان روز.

Findley, P. (1989), *They Dare to Speak Out: People and Institutions Confront Israel's Lobby*. Chicago, IL: Lawrence Hill Books.

Curtiss, R.H. (1990), *Stealth PACs: How Israel's American Lobby Seeks to Control U.S. Middle East Policy*. 2nd ed. Washington, D.C: American Educational Trust.

Goldberg, D.H. (1990), *Foreign Policy and Ethnic Interest Groups: American and Canadian Jews Lobby for Israel*. New York, New York: Greenwood Press.

Kenen, I.L. (1981), *Israel's Defense Line: Her Friends in Washington*. Buffalo, New York: Prometheus Books.

- Newhouse, J. (2009), Diplomacy, Inc.-The Influence of Lobbies on US Foreign Policy.
Foreign Affairs, 73-88.
- Organski, A.F.K. (1990), The \$36 Billion Bargain: Strategy and Politics in U.S.
Assistance to Israel. New York, NY: Columbia UP.
- Petras, J. (2006), *The Power of Israel in the United States*. Clarity Press, Inc.
- Tivnan, E. (1987), The Lobby: Jewish Political Power and American Foreign Policy. New
York, New York: Simon and Schuster.
- www.AIPAC.org

